

Asia: VN/599/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

OY SINEBRYCHOFF AB:N LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI
VIRVOITUSJUOMAVEROSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISEKSI

SINEBRYCHOFF VASTUSTAA VM:N VIRVOITUSJUOMAVEROLAKILUONNOSTA

Nyt lausuttavana olevasta lakiluonnoksesta lausuvat kantansa mm. Panimoliitto ja Coca-Cola Finland. Tuemme näitä lausuntoja, joiden lopputulema on se, että esitysluonnoksen mukaista esitystä veromuutokseksi ei pidä viedä eteenpäin. Lisäksi Sinebrychoff katsoo, että hallituksen tulisi alkuperäisen ohjelmansa mukaisesti asettaa asiantuntijoista koostuva työryhmä arvioimaan ja kehittämään nykyistä valmisteverojärjestelmää siten, että jo yli 10 vuotta eri hallitusten agendalla ollut sokeriin kohdistuva ja kansanterveyttä edistävän sokeriveron kehitystyö saataisiin käyntiin.

PERUSTELUT VASTUSTUKSELLE

- VM:n lakiluonnosehdotus vääristäisi kilpailua. Valmisteveron on oltava tasapuolinen niin fiskaalisten kuin terveysperusteiden osalta. Ehdotuksessa samankaltaisia virvoitusjuomaveron alaisia tuotteita ja toimijoita kohdellaan kuitenkin eri tavalla, mikä on vastoin EU:n valtioneuvoston päätöksiä. Yhden sokeripitoisen tuotteen veronkevennys siirretään toisen sokeripitoisen tuotteen kannettavaksi.
- VM:n ehdotus ei täytä verolaille asetettuja tiukkoja vaatimuksia: verolailla on oltava objektiiviset, järkevät ja olennaiset perusteet. Nämä puuttuvat nyt ehdotuksesta. Ehdotettu lakiluonnos ei vastaa suomalaisen lainvalmistelun tasoa ja objektiivisuutta.

- Ehdotus on ristiriitainen, epälooginen eikä se tuo lisäarvoa nykyiseen virvoitusjuomaveroon. Vero on jo nyt rakenteeltaan ohjaava ja on kannustanut panimoita kehittämään juomiaan sokerittomiksi tai vähemmän sokeria sisältäviksi.
- Ehdotus ei huomioi panimoteollisuudessa tehtyä tuotekehitystä, jonka ansiota tänä päivänä yli puolet virvoitusjuomista on sokerittomia tai vähäsokerillisia, mikä on vähentänyt suomalaisten sokerinsaantia virvoitusjuomista. Ehdotus rankaisisi yrityksiä, jotka ovat panostaneet tuotekehityksessään juomien sokeripitoisuuden vähentämiseen ja ohjanneet kuluttajia mm. markkinointitoimenpitein valitsemaan kevyempiä juomavaihtoehtoja.
- Ehdotuksessa on sokerittoman juoman osalta EU:n lainsäädännöstä poikkeava määräys, mikä on hämmentävää ja lisää verotuksen epäselvyyttä.
- Terveysnäkökulmasta katsottuna sokeri on sokeri, tuli se sitten ”sokeripussista” tai luontaisesti. Tämän VM huomioi perusteluissaan useamman kerran, mutta päätyy kuitenkin kohtelemaan lisättyä sokeria ja luontaista sokeria eri tavoin eli eri verotaisin ilman perusteluja. Ehdotuksen verokannat lisättyä sokeria sisältäville juomille ovat mielivaltaisen korkeita suhteessa yhtä paljon luontaista sokeria sisältävien juomien kanssa, mikä lisää osaltaan valtiontukielementin mahdollisuutta. Ero luontaisen ja lisätyn sokerin verotuksessa merkitsee lisäksi sitä, että tuotteen resepti on jatkossa verotukseen liittyvää materiaalia ja sitä koskevat samat dokumentointi- ja arkistointivelvoitteet kuin muutakin verotusaineistoa.
- Nykyisen virvoitusjuomaverolain verotasot ovat jo korkeita eikä niitä tule enää korottaa. Muissa pohjoismaissa ei ole virvoitusjuomille veroa ja niissä EU-maissa, joissa tällainen on, verotasot ovat huomattavasti alempia. Lisäksi Suomessa sokerittomat juomat ovat verollisia.
- Ehdotettu lakiluonnos korkeine verotaulukkoineen ei voisi toimia mallina laajemmalle sokerin määrään perustuvalla terveysverolle. Tämä tarkoittaa sitä, että valtion fiskaalisesta tarpeesta kantaisi jatkossakin vastuun hyvin pieni osa suomalaisten sokerinlähteistä ja hyvin suppea teollisuudenala, lähinnä isot panimot. Tämä ei ole kestävä ratkaisu valtion fiskaalisten tarpeiden eikä kansanterveysagendan näkökulmasta.
- Kansainväliset organisaatiot ja EU ovat nimenomaan viimeaikaisissa lausunnoissaan todenneet, että virvoitusjuomaveron kaltainen vero ei ratkaise mitään ongelmaa. Ei terveysongelmaa eikä fiskaalisia tarpeita.
- VM ei itsekään näe uuden ehdotuksen vähentävän suomalaisten sokerinsaantia. Itse asiassa sokerin saanti voi kasvaa suomalaisilla, jos ja kun kulutus siirtyy luontaista sokeria sisältäviin kevyemmin verotettuihin tuotteisiin. Samalla vielä valtion verotulot voivat laskea luonnoksessa arvioitua enemmän. Kaikki edellä mainittu on VM:n omia arvioita tulevaisuudesta. Eli ehdotuksen mukainen virvoitusjuomavero ei tuo toivottuja terveysvaikutuksia ja fiskaaliset tarpeetkin jäävät vajaaksi. Näin ollen ehdotus ei vastaa sen itse esittämiin tavoitteisiin.

LÄHTÖKOHTAMME EDELLÄ LAUSUTULLE

Sinebrychoff on 203-vuotias suomalainen yritys, joka alkoholijuomien lisäksi valmistaa virvoitus- ja energiajuomia sekä vesiä. Alkoholittomista juomista suurin osa on The Coca-Cola Companyn juomia, mutta tuotesalkkumme sisältää myös Schweppesin sekä yhtiömme omia alkoholittomia juomia.

Vuodessa maksamme valmisteveroja (sekä alkoholi- että virvoitusjuomaverot) n. 300 miljoonaa euroa.

Olemme olleet virvoitusjuomaverovelvollisia veron alkuajoista lähtien. Tiedostamme verojen merkityksen hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitämiseksi. Hyvinvointi-Suomi on yhtiöllemme tärkeä. Yhtä tärkeää on, että maamme teollisuuspolitiikka ja veropolitiikka ovat sellaisia, että täällä on hyvä ja ennustettava toimintaympäristö ja että verotukselta vaadittavat peruseriaatteet toteuttavat.

Emme vastusta veroja, vaan vastustamme kilpailua vääristäviä ja kapeille hartioille perustuvia pistekohtaisia veroja. Tämän vuoksi olemme Sinebrychoffilla halunneet rakentavasti ja faktoihin perustuen etsiä ratkaisua, joka toisaalta tukisi kansallista terveysagendaa ja toisaalta loisi objektiivisesti katsottuna reilun ja toteuttamiskelpoisen elintarvikkeiden sokeripitoisuuteen perustuvan valmisteveromallin Suomeen. Sellaisen, joka ei asettaisi yhdellekään elintarvikealan yritykselle ylisuurta verotaakkaa ja joka jättäisi vähän (alle 5 %) sokeria sisältävät elintarvikkeet veron ulkopuolelle, samoin prosessoimattomat hedelmät, vihannekset ja juurekset. Olemmekin siten pitäneet tulevaisuuden kannalta Sanna Marinin hallituksen terveysverokirjausta asiana, jota tulisi edistää.

Yhdessä Coca-Colan kanssa olemme keventäneet virvoitusjuomavalikoimaamme. Tämän hetken tilanne on se, että 30 juoman valikoimasta 27 on sokerittomia tai vähäsokerisia ja lisäksi kahdesta juomasta on vähennetty sokeria 30 %. Olemme siten omalta osaltamme edistäneet terveysagendaa juomissa, jotka jo lähtökohtaisesti eivät ole suomalaisten sokerinsaannin kärkituotteita (miehillä virvoitusjuomat sijalla 6, naisilla sijalla 10, lähde: Finravinto 2017).

Kunnioitavasti,

Keravalla 26. päivänä lokakuuta 2022

Marja-Liisa Weckström

Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja

Oy Sinebrychoff Ab

Weckström Marja-Liisa
Oy Sinebrychoff Ab